

۱۵۷۵۹۷۸

۱۴۰۲، ۱۲، ۸

به نام خدا

اختلال‌های یادگیری

(مبانی، ویژگی‌ها و تدریس مؤثر)

تألیف :

دانیل بی. هالان، جان و. لویس

جیمز م. کافمن، مارگاریت ویس

الیزابت مارتینز

ترجمه :

دکتر حمید علیزاده (دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی)

دکتر قربان همتی علمدارلو (استادیار دانشگاه شیراز)

دکتر ستاره شجاعی (استادیار دانشگاه شیراز)

دکتر صدیقه رضایی دهنوی

اربابان
نشر آرسباران

Daniel P. Hallahan

هالاھان دانیل پی.

اختلال‌های یادگیری؛ مؤلفان: دانیل پی. هالاھان، جان و. لوید، جیمز م. کافمن، مارگارت ویس، الیزابت ا. مارتینز؛ مترجمان: دکتر حمید علیزاده، دکتر قربان همتی علمدارلو، دکتر ستاره شجاعی، دکتر صدیقه رضایی دهنوی. - تهران: نشر ارسباران، ۱۴۰۳.

[۲۰] ۷۰۸ ص: مصور، جدول، نمودار.

شابک:

ISBN : 978 - 964 - 6389 - 76 - 2

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا:

عنوان اصلی: Learning Disabilities (Foundations, Characteristics, and Effective Teaching), 2005

موضوع: آموختن -- اختلال‌ها -- درمان؛ کودکان ناتوان در یادگیری؛ اختلال یادگیری -- آموزش

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ ۳ الف / LC ۴۷۰۴

رده‌بندی دیویی: ۳۷۱/۹

شماره کتابشناسی ملی: ۲۲۵۹۵۱۵

مخاطب عزیز، خواننده گرامی، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مترجم، مؤلف و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میزانی، بدون اجازه از ناشر و مؤلف، و خرید و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل ناصواب موجب بی‌اعتمادی در فضای نشر و فروش کتاب می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز محیطی ناسالم جهت بی‌ارزش کردن زحمات دست‌اندرکاران فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت، به زیان خود شما و فرزندان‌تان خواهد شد.

سایت

www.ravabook.com

ارسلان
نشر ارسباران

پست الکترونیکی

panahir91@yahoo.com

اختلال‌های یادگیری

مؤلفان: دانیل پی. هالاھان، جان و. لوید، جیمز م. کافمن، مارگارت ویس، الیزابت ا. مارتینز
مترجمان: دکتر حمید علیزاده، دکتر قربان همتی علمدارلو، دکتر ستاره شجاعی، دکتر صدیقه رضایی دهنوی

ناشر: نشر ارسباران

نوبت چاپ: پانزدهم، بهار ۱۴۰۳

تعداد صفحات: ۷۲۸ صفحه

شمارگان: ۲۰۰

لینوگرافی، چاپ و صحافی: طیف‌نگار

ISBN : 978 - 964 - 6389 - 76 - 2

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۶۳۸۹ - ۷۶ - ۲

مرکز پخش: تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان علیزاده و شیخ‌الرضا، پلاک ۶۳

تلفن: ۸۸۹۷۳۳۵۸ - ۹ - ۸۸۹۶۱۰۷۰ ۸۸۹۶۱۰۵۰ تلفکس: ۸۸۹۶۲۷۰۷

فهرست مطالب

پیش‌گفتار مترجمان.....نوزده

۳	مفاهیم پایه.....
۴	افراد با ناتوانی‌های یادگیری چگونه افرادی هستند؟.....
۵	جمال.....
۷	شانون.....
۸	چرا درک ناتوانی‌های یادگیری مهم است؟.....
۹	بیشتر معلم‌ها دانش‌آموزانی با ناتوانی‌های یادگیری دارند.....
۱۱	شناخت ناتوانی‌های یادگیری به ما در شناخت یادگیری کمک می‌کند.....
۱۲	بسیاری از دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری می‌توانند مشارکت سازنده‌ای در جامعه داشته باشند.....
۱۳	چرا موضوع ناتوانی‌های یادگیری بحث‌انگیز است؟.....
۱۸	تعریف ناتوانی‌های یادگیری دشوار است.....
۱۸	تعاریف ناتوانی یادگیری تغییر یافتند.....
۲۵	تعریف کنونی ناتوانی یادگیری.....
۲۶	ناهماهنگی بین توانایی و پیشرفت بحث‌انگیز است.....
۲۶	ملاحظه‌هایی درباره مفهوم ناهماهنگی.....
۳۰	ملاحظه‌هایی درباره روش‌های تعیین ناهماهنگی.....
۳۱	توافق بر سر ناهماهنگی.....
۳۲	ملاک‌های تشخیص واجد شرایط بودن برای آموزش ویژه متفاوت هستند.....
۳۴	پاسخ به مداخله.....
۳۷	واجد شرایط بودن در عمل.....
۳۸	ناتوانی‌های یادگیری به عنوان سازه.....
۴۰	چه تعدادی از مردم ناتوانی‌های یادگیری دارند؟.....
۴۳	ویژگی‌های جمعیت شناختی افراد با ناتوانی‌های یادگیری.....
۴۴	قومیت.....
۴۷	جنس.....

- ۵۰ رابطه ناتوانی‌های یادگیری با سایر ناتوانی‌ها
- ۵۱ چه کسانی با افراد با ناتوانی‌های یادگیری کار می‌کنند؟
- ۵۲ آیا می‌توان بر ناتوانی‌های یادگیری فایده‌آمده؟
- ۵۲ نیاز مبرم به آموزش مؤثر
- ۵۶ ناتوانی‌های یادگیری در تمام طول عمر ادامه دارند
- ۵۷ خلاصه
- ۵۸ تأمل روی موردها
- ۶۱ علل ناتوانی‌های یادگیری
- ۶۲ علل ناتوانی‌های یادگیری چه چیزهایی هستند؟
- ۶۲ تاریخچه
- ۶۳ عدم تمایل به پذیرفتن علل عصب‌شناختی
- ۶۳ مشکلات اندازه‌گیری نادرست بدکارکردی عصب‌شناختی
- ۶۴ تأکید بر روی رفتارگرایی و محیط‌گرایی
- ۶۵ گرایش به سمت پذیرفتن علل عصب‌شناختی
- ۶۵ کاهش مقبولیت رفتارگرایی و محیط‌گرایی
- ۶۵ پیشرفت‌های فناوری در پژوهش‌های عصب‌شناختی
- ۶۶ مغز چگونه عمل می‌کند؟
- ۶۶ نورون‌ها، فرستنده و دریافت‌کننده پیام‌ها
- ۶۸ قسمت‌های مختلف مغز وظایف متفاوتی دارند
- ۶۹ ساقه مغز
- ۷۰ مخچه
- ۷۰ قشر مخ
- ۷۰ قطعه‌های پیشانی قشر مخ
- ۷۲ قطعه‌های آهیانه‌ای قشر مخ
- ۷۲ قطعه‌های پس‌سری قشر مخ
- ۷۲ قطعه‌های گیجگاهی قشر مخ
- ۷۲ نیمکره‌های چپ و راست
- ۷۳ ناحیه‌های بروکا و ورنیکه
- ۷۴ مطالعات دوباره مخ
- ۷۵ چگونه می‌توان به بدکارکردی عصب‌شناختی پی برد؟
- ۷۶ بررسی‌های کالبدشکافی
- ۷۶ بررسی‌های تصویربرداری عصبی
- ۷۷ بدکارکردی نیمکره راست مغز
- ۷۸ چه عواملی در بدکارکردی عصب‌شناختی نقش دارند؟
- ۷۸ عوامل ارثی
- ۸۰ رابطه خویشاوندی

۸۱	وراثت
۸۲	ژنتیک مولکولی
۸۲	عوامل ناهنجاری‌زا
۸۴	عوامل پزشکی
۸۵	عوامل محیطی
۸۵	مربیان در رابطه با علل به چه مسائلی باید توجه داشته باشند؟
۸۶	خلاصه
۹۰	تأمل روی موردها
۹۳	واجد شرایط بودن برای دریافت خدمات آموزش ویژه
۹۴	چه قوانینی بر ارایه آموزش ویژه حاکم هستند؟
۹۵	آموزش ویژه چگونه تعریف می‌شود؟
۹۵	تعریف و روش آموزش ویژه
۹۶	آموزش و حمایت معلم
۹۶	اندازه و ترکیب گروه یا کلاس
۹۷	انفرادی کردن و راهنمایی معلم
۹۷	ارزیابی
۹۷	دقت آموزشی
۹۸	نظارت بر پیشرفت
۹۸	اعتبار تجربی
۹۹	مؤلفه‌های دیگر آموزش ویژه
۹۹	خدمات وابسته
۹۹	پیوستار جاگماری‌های جایگزین
۱۰۰	ناتوانی یادگیری در قانون آموزش افراد با ناتوانی‌ها، چگونه تعریف شده است؟
۱۰۵	فرایند سنتی تشخیص واجد شرایط بودن چیست؟
۱۰۵	راهبردهای پیش از ارجاع
۱۰۷	ارجاع جهت ارزشیابی آموزش ویژه
۱۰۹	ارزشیابی
۱۰۹	حیطه‌های ارزشیابی
۱۱۲	راهبردهای ارزشیابی
۱۲۲	ملزومات شیوه‌های ارزشیابی
۱۲۳	توجه ویژه به نقش معلم و رازداری
۱۲۵	تصمیم‌گیری درباره واجد شرایط بودن
۱۳۳	فرایند جایگزین واجد شرایط بودن چیست؟
۱۳۳	روش پاسخ به درمان چقدر مؤثر است؟
۱۳۳	مسایل مرتبط با فرایند پاسخ به درمان
۱۳۵	برنامه آموزش انفرادی چیست؟

۱۳۶	مؤلفه‌های برنامه آموزش انفرادی
۱۳۸	سطح عملکرد فعلی و اهداف
۱۴۰	وضعیت خدمات
۱۴۰	شرکت در ارزیابی‌های منطقه‌ای و ایالتی
۱۴۱	برنامه انتقال
۱۴۲	مؤلفه‌های دیگر
۱۴۲	بازنگری برنامه آموزش انفرادی
۱۴۲	ارایه خدمات آموزش ویژه
۱۴۳	مسایل موجود در ارایه خدمات
۱۴۷	آموزش دانش‌آموزان در محیط‌های فراگیر
۱۴۸	تأکید بر پیوستار جاگماری‌های جایگزین
۱۴۹	الگوهای ارایه خدمات چه اثربخشی دارند؟
۱۵۰	خلاصه
۱۵۲	تأمل روی موردها
۱۵۵	والدین و خانواده‌های دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری
۱۵۵	چگونه دیدگاه‌های متخصصان نسبت به والدین تغییر کرده است؟
۱۵۷	اثرات متقابل
۱۵۷	تصویب قوانین فدرال
۱۵۸	چه الگوهای درمانی برای خانواده‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند؟
۱۵۹	رویکرد نظام‌های خانواده
۱۶۰	ویژگی‌های خانواده
۱۶۰	تعامل خانواده
۱۶۳	کارکردهای خانواده
۱۶۳	چرخه زندگی خانواده
۱۶۴	رویکرد نظام‌های حمایت اجتماعی
۱۶۴	جریان‌های موجود در زندگی خانواده‌های آمریکایی چیست؟
۱۶۴	واحد خانواده
۱۶۵	نژاد، قومیت و زبان
۱۶۵	پایگاه اجتماعی اقتصادی
۱۶۶	خانواده چه نقشی دارد؟
۱۶۶	سازگاری خانواده
۱۶۹	احساس گناه والدین
۱۶۹	فشار روانی والدین
۱۷۰	واکنش‌های خواهران و برادران
۱۷۱	واکنش خانواده
۱۷۱	ارزش‌ها و نگرش‌های خانواده نسبت به یادگیری

۱۷۲	والدین و تکلیف خانه
۱۷۳	آنچه که معلمان می‌توانند انجام دهند
۱۷۵	آنچه والدین می‌توانند انجام دهند
۱۷۶	آنچه دانش آموزان می‌توانند انجام دهند
۱۷۷	والدین به عنوان حامی
۱۷۸	چگونه می‌توان ارتباط بین متخصصان و خانواده را ارتقا بخشید؟
۱۸۲	مذاکره‌های والد - معلم
۱۸۷	برنامه‌های یادداشت مدرسه - خانه
۱۸۹	خلاصه
۱۹۲	تأمل روی موردها
۱۹۲	تمرکز بر والدین و خانواده‌ها
۱۹۹	پیشگیری و مداخله در اوایل کودکی
۲۰۰	چگونه می‌توان از ناتوانی‌های یادگیری پیشگیری کرد؟
۲۰۱	توجه به عوامل خطرآفرین در نوزادی و اوایل کودکی
۲۰۴	تمایز ناتوانی‌ها از تفاوت‌های فرهنگی و تغییرات طبیعی
۲۰۶	ناتوانی‌های یادگیری در دوران نوزادی و کودکی اولیه چگونه شناسایی می‌شوند؟
۲۰۷	دورویکرد در تشخیص بهنگام
۲۰۸	رویکرد کلی
۲۰۸	رویکرد ویژه
۲۰۹	نویدها و چالش‌های تشخیص بهنگام
۲۱۱	مداخله بهنگام در اوایل کودکی چگونه ارزیابی می‌شود؟
۲۱۱	برنامه‌های رایج مداخله بهنگام
۲۱۱	برنامه هداستارت
۲۱۲	برنامه بهبود خواندن
۲۱۲	برنامه موفقیت برای همه
۲۱۳	شرایط قانونی مداخله بهنگام
۲۱۵	ارزشیابی کیفیت برنامه‌های اوایل کودکی
۲۱۶	چه جریان‌هایی در آموزش ویژه اوایل کودکی وجود دارد؟
۲۱۶	آموزش فراگیر
۲۱۸	تمرین‌های متناسب رشدی
۲۱۹	آموزش برای انتقال
۲۲۰	آموزش مبتنی بر خانواده
۲۲۲	ارزیابی
۲۲۲	خودمختاری
۲۲۳	فناوری
۲۲۷	خلاصه
۲۲۹	تأمل روی موردها

- ۲۳۳ برنامه‌ریزی برای انتقال در نوجوانی و بزرگسالی.
- ۲۳۴ ناتوانی‌های یادگیری چه پیامدهایی در طول زندگی دارند؟
- ۲۳۴ میزان بالاتر ترک تحصیل
- ۲۳۴ میزان بالاتر اشتغال نامناسب
- ۲۳۵ وابستگی بیشتر به دیگران
- ۲۳۶ برنامه‌ها و خدمات انتقال موجود کدام‌ها هستند؟
- ۲۳۶ سیاست‌گذاری‌های دولت فدرال
- ۲۳۷ همکاری بین مؤسسه‌ها و ارایه خدمات
- ۲۳۹ آموزش مهارت‌های اجتماعی و خوددوکیلی.
- ۲۴۲ مشارکت والدین
- ۲۴۲ آموزش شغلی و آمادگی برای کالج
- ۲۴۴ دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری چگونه برای کالج آماده می‌شوند؟
- ۲۴۵ برنامه‌ریزی اهداف جهت آمادگی برای کالج.
- ۲۴۵ دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری چگونه می‌توانند در کالج موفق شوند؟
- ۲۴۶ رهنمودهایی برای انتخاب کالج
- ۲۴۷ پیش‌بینی موفقیت در کالج
- ۲۵۰ انطباق‌سازی‌های آموزشی
- ۲۵۱ دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری چگونه می‌توانند برای دنیای کار آماده شوند؟
- ۲۵۲ اهداف برنامه‌ریزی جهت آموزش شغلی
- ۲۵۳ همکاری بین مدرسه و محیط کار
- ۲۵۳ کارفرمایان چگونه می‌توانند مشوق موفقیت در بزرگسالان با ناتوانی‌های یادگیری باشند؟
- ۲۵۴ انطباق‌سازی‌های محیط کار
- ۲۵۶ کارکنان با ناتوانی‌های یادگیری چگونه می‌توانند در محیط کار موفق شوند؟
- ۲۵۶ شغلی را انتخاب کنید که مناسب شما باشد.
- ۲۵۷ برای پیدا کردن شغل شخصاً تماس بگیرید
- ۲۵۷ وکیل خود باشید
- ۲۵۸ راهبردهای جبرانی را گسترش دهید
- ۲۵۹ از مزایای فناوری بهره بگیرید
- ۲۶۳ کنترل زندگی را به دست بگیرید
- ۲۶۴ خلاصه
- ۲۶۷ تأمل روی موردها
- ۲۷۱ مشکلات اجتماعی، هیجانی و رفتاری.
- ۲۷۲ چه ارتباطی بین ناتوانی‌های یادگیری و مشکلات اجتماعی، هیجانی و رفتاری وجود دارد؟
- ۲۷۳ شایستگی اجتماعی
- ۲۷۶ مشکلات سلوک

۲۷۷	دیگر مشکلات اجتماعی، هیجانی و رفتاری
۲۷۷	علل اصلی مشکلات اجتماعی، هیجانی و رفتاری چیست؟
۲۷۸	مدرسه، علت بالقوه
۲۸۱	چگونه باید ویژگی‌های مشکلات اجتماعی، هیجانی و رفتاری را ارزیابی کنیم؟
۲۸۲	غریبال‌گری
۲۸۳	مداخله‌های پیش از ارجاع
۲۸۴	مشکلات اجتماعی، هیجانی و رفتاری در تدوین برنامه آموزش انفرادی
۲۸۴	ارزیابی رفتاری - کارکردی و برنامه‌های مداخله رفتاری
۲۸۶	سایر روش‌های قانونی کنترل رفتار
۲۸۸	اصلی‌ترین روش‌های آموزشی مورد استفاده در مشکلات اجتماعی هیجانی و رفتاری چیست؟
۲۹۰	اصلاح محیط یادگیری برای مدیریت فعال
۲۹۴	آموزش رفتار مطلوب
۲۹۴	مداخله بهنگام
۲۹۵	دستور عمل‌ها
۲۹۵	الگوها
۲۹۶	انتخاب‌ها
۲۹۶	تقویت مثبت
۲۹۹	مهارت‌های اجتماعی
۳۰۰	کاهش رفتار نامطلوب
۳۰۱	جریمه کردن
۳۰۳	تقویت مثبت رفتار جایگزین
۳۰۴	خلاصه
۳۰۶	تأمل روی موارد
۳۰۹	شناخت، فراشناخت و حافظه در دانش‌آموزان با ناتوانی یادگیری
۳۱۰	چگونه می‌توانیم یادگیری و حافظه را توصیف کنیم؟
۳۱۰	نظریه پردازش اطلاعات
۳۱۰	حافظه کوتاه‌مدت
۳۱۱	حافظه کاری
۳۱۳	حافظه بلندمدت
۳۱۴	کنترل اجرایی یا فرایندهای فراشناختی
۳۱۴	انگیزه
۳۱۵	درباره یادگیری و حافظه دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری چه می‌دانیم؟
۳۱۵	سبک‌های یادگیری
۳۱۷	سبک‌های شناختی
۳۱۷	ناوابسته به متن در برابر وابسته به متن
۳۱۸	تأملی در برابر تکانشی

۳۱۹	توانایی‌های حافظه
۳۱۹	حافظه کوتاه‌مدت
۳۲۲	حافظه کاری
۳۲۳	توانایی‌های فراشناختی یا کنترل اجرایی
۳۲۵	انگیزه
۳۲۶	منع کنترل بیرونی
۳۲۶	اسنادهای منفی
۳۲۶	درماندگی آموخته‌شده
۳۲۸	چگونه می‌توان به نیازهای یادگیری، حافظه و انگیزش توجه کرد؟
۳۲۸	خودآموزی
۳۳۲	خودنظارتی بر عملکرد تحصیلی
۳۳۵	خودمختاری
۳۳۶	راهبردهای یادیاری
۳۳۹	آموزش اسنادی
۳۴۱	راهبردهای شناختی
۳۴۱	امتحان‌دهی
۳۴۳	راهبردهای محتوای درسی
۳۴۴	تمرین‌های آموزشی کلی برای فعال کردن یادگیری و حافظه
۳۴۷	خلاصه
۳۴۸	تأمل روی موردها
۳۴۹	تمرکز بر توجه، حافظه و شناخت
۳۵۳	اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی
۳۵۳	چه رابطه‌ای بین ناتوانی‌های یادگیری و مشکلات توجه وجود دارد؟
۳۵۵	خاستگاه تاریخی اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی چیست؟
۳۵۵	مشاهده‌های اولیه نشانه‌های اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی
۳۵۵	نشانه‌های استراس
۳۵۷	پُل بین عقب‌ماندگی ذهنی و هوش طبیعی
۳۵۷	آسیب مغزی جزئی و نشانه‌های کودک بیش‌فعال
۳۵۸	تعریف امروزی اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی چیست؟
۳۶۱	میزان شیوع اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی چقدر است؟
۳۶۳	اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی چگونه ارزیابی می‌شود؟
۳۶۳	معاینه پزشکی
۳۶۴	مصاحبه بالینی
۳۶۴	مقیاس‌های درجه‌بندی
۳۶۵	استفاده از فناوری برای ارزیابی اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی
۳۶۵	مسائل مرتبط با شناسایی، جهت‌ارایی خدمات آموزش ویژه

اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی چه عللی دارد؟	۳۷۰
عوامل عصب شناختی	۳۷۰
عوامل ارثی	۳۷۳
عواملی که موجب اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی نمی شوند	۳۷۴
ویژگی های رفتاری اشخاص دارای اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی چیست؟	۳۷۸
الگوی بارکلی از اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی: بازداري رفتاری و آگاهی و مدیریت زمان	۳۷۸
چه روش های آموزشی برای دانش آموزان دارای اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی استفاده می شود؟	۳۸۰
کاهش محرک ها	۳۸۲
ساختار	۳۸۳
ارزیابی رفتاری کارکردی	۳۸۳
خودمدیریتی مبتنی بر وابستگی	۳۸۴
خودنظارتی بر توجه	۳۸۵
دارو چه تأثیری بر رفتار افراد با اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی دارد؟	۳۸۹
اثرات جانبی	۳۸۹
تبلیغات منفی در مورد ریتالین	۳۹۰
تحقیق در ارتباط با تأثیرات دارو	۳۹۰
هشدارهایی درباره مصرف ریتالین	۳۹۰
خلاصه	۳۹۲
تأمل روی موردها	۳۹۵
تمرکز بر اختلال نارسایی توجه / بیش فعالی	۳۹۶
رویکردهای آموزشی	۴۰۱
چه الگوهای مفهومی در رویکردهای آموزشی توصیف شده اند؟	۴۰۲
الگوی پزشکی	۴۰۴
نکات قابل توجه معلمان	۴۰۵
الگوی تشخیصی - جبرانی	۴۰۵
نکات قابل توجه معلمان	۴۰۶
الگوی رفتاری	۴۰۶
تحلیل رفتار کاربردی	۴۰۷
آموزش مستقیم	۴۰۹
نکات قابل توجه معلمان	۴۱۵
الگوی شناختی	۴۱۵
پردازش اطلاعات	۴۱۵
فراساخت یا فرآیند اجرایی	۴۱۷
اصلاح شناختی - رفتاری	۴۱۷
آموزش ها و یادیارها	۴۱۷
نکات قابل توجه معلمان	۴۱۸

۴۱۸	الگوی سازنده‌گرا
۴۲۱	تکالیف و تجربه‌های واقعی
۴۲۱	یادگیری از طریق موقعیت‌های اجتماعی
۴۲۲	نکات قابل توجه معلمان
۴۲۳	چرا دانستن نتایج تحقیق دربارهٔ روش‌های اثربخش برای معلم‌ها ضروری است؟
۴۲۵	تلفیق پژوهش‌ها: فراتحلیل و اندازهٔ اثر
۴۲۷	احتیاط در مورد تلفیق تحقیق‌ها
۴۲۸	رویکردهای آموزشی چه تفاوت‌ها و چه شباهت‌هایی با یکدیگر دارند؟
۴۲۸	تفاوت رویکردها
۴۲۸	تأکید ویژه در برابر تأکید کلی
۴۲۹	برنامه‌ریزی از پایین به بالا در برابر برنامه‌ریزی از بالا به پایین
۴۲۹	آموزش با سازمان‌دهی بیشتر در برابر آموزش با سازمان‌دهی کمتر
۴۳۰	اثربخشی در برابر عدم اثربخشی
۴۳۱	شباهت رویکردها
۴۳۱	ارزیابی مستقیم یادگیری دانش‌آموز
۴۳۲	آموزش استفاده از راهبردها به دانش‌آموزان
۴۳۳	خلاصه
۴۳۵	تأمل روی مورددها
۴۳۹	دانش‌آموزان دارای مشکلات زبان گفتاری
۴۴۰	زبان چیست؟
۴۴۰	آیا مشکلات زبان در ناتوانی‌های یادگیری شایع هستند؟
	عناصر زبان گفتاری و ویژگی‌های دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری در زبان گفتاری
۴۴۳	چه هستند؟
۴۴۴	زبان دریافتی
۴۴۴	زبان بیانی
۴۴۴	مشکلات دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری در زبان دریافتی و بیانی
۴۴۵	واج‌شناسی
۴۴۵	واج‌شناسی چیست؟
۴۴۶	واج‌شناسی چگونه رشد می‌کند؟
۴۴۷	مشکلاتی که در واج‌شناسی وجود دارد
۴۴۸	نحو
۴۴۸	نحو چیست؟
۴۴۸	نحو چگونه رشد می‌کند؟
۴۵۰	مشکلاتی که در نحو وجود دارد
۴۵۰	تکواژشناسی
۴۵۰	تکواژشناسی چیست؟

۴۵۰	تکوازشناسی چگونه رشد می‌کند؟
۴۵۱	مشکلاتی که در تکوازشناختی وجود دارد
۴۵۱	معناشناسی
۴۵۱	معناشناسی چیست؟
۴۵۲	معناشناسی چگونه رشد می‌کند؟
۴۵۳	مشکلاتی که در معناشناسی وجود دارد
۴۵۴	کاربردشناسی
۴۵۴	کاربردشناسی چیست؟
۴۵۵	کاربردشناسی چگونه رشد می‌کند؟
۴۵۵	مشکلاتی که در کاربردشناسی وجود دارد
۴۵۶	آگاهی فرازبانی
۴۵۶	آگاهی فرازبانی چیست؟
۴۵۷	آگاهی فرازبانی چگونه رشد می‌یابد؟
۴۵۸	مشکلاتی که در مهارت‌های فرازبانی وجود دارد
۴۵۹	توانایی‌های زبان گفتاری چگونه ارزیابی می‌شوند؟
۴۶۱	ارزیابی‌های استاندارد
۴۶۱	ارزیابی‌های استاندارد جامع
۴۶۲	ارزیابی‌های استاندارد ویژه
۴۶۴	روش‌های غیررسمی ارزیابی زبان
۴۶۶	روش‌های نظارت بر پیشرفت
۴۶۶	چگونه می‌توان به مشکلات زبان گفتاری توجه کرد؟
۴۶۹	اصول کلی و انطباق‌ها
۴۷۱	تحلیل مشخصه معنایی
۴۷۱	یادیارهای کلید واژه
۴۷۴	آموزش در بافت و گفتگو
۴۷۴	آگاهی واجی
۴۷۷	تکرار عبارت
۴۷۹	خلاصه
۴۸۱	تأمل روی موردها
۴۸۱	تمرکز بر زبان گفتاری
۴۸۵	دانش آموزانی که در خواندن مشکل دارند
۴۸۶	خواندن چیست؟
۴۹۰	مؤلفه‌های اصلی خواندن چیست؟
۴۹۳	دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری چه مشکلاتی در خواندن دارند؟
۴۹۴	مشکلات واج‌شناختی
۴۹۵	مشکلات رمزگشایی

۴۹۷	مشکلات روان خواندن
۴۹۸	مشکلات درک مطلب
۴۹۹	نحو
۵۰۱	معناشناسی
۵۰۴	عملکرد خواندن چگونه ارزیابی می‌شود؟
۵۰۵	غریبالگری
۵۰۶	تشخیص مشکلات و برنامه‌ریزی آموزش
۵۰۶	آزمون‌های تشخیصی
۵۰۷	پرسش‌نامه‌های غیررسمی خواندن
۵۰۷	تدریس بالینی
۵۰۸	نظارت بر پیشرفت دانش‌آموز
۵۰۹	ارزیابی‌های برنامه خواندن
۵۱۰	اندازه‌گیری مبتنی بر برنامه درسی
۵۱۱	مرور روش‌های ارزیابی
۵۱۱	مشکلات خواندن چقدر در ناتوانی‌های یادگیری شایع هستند؟
۵۱۴	آموزش چه کمکی به پیشگیری از ناتوانی‌های خواندن می‌کند؟
۵۱۷	آموزش آگاهی واجی
۵۱۸	آموزش واج
۵۲۰	آموزش ابعاد دیگر خواندن اولیه
۵۲۱	ترکیب روش‌ها
۵۲۱	آموزش چه کمکی به درمان ناتوانی‌های یادگیری در خواندن می‌کند؟
۵۲۲	رویکردهای سنتی
۵۲۲	روش فرنالد
۵۲۳	روش هگه - کرک - کرک
۵۲۳	رویکرد اورتون - گلینگهام
۵۲۶	رویکردهای معاصر
۵۲۸	بهبود خواندن
۵۲۹	برنامه خواندن اصلاحی
۵۲۹	آموزش رایانه‌یار
۵۳۰	فنون آموزشی
۵۳۰	ارتقای روان خوانی
۵۳۱	آموزش توسط هم‌شاگردی
۵۳۴	آموزش دوجانبه
۵۳۴	راهنمای درک مطلب
۵۳۸	خلاصه

۵۳۹	تأمل روی موردها.....
۵۴۰	تمرکز بر خواندن.....
۵۴۷	دانش آموزانی که در نوشتن مشکل دارند.....
۵۴۷	دانش آموزان چه مشکلاتی در دستخط دارند؟.....
۵۴۸	مشکلات مربوط به شکل حروف.....
۵۴۹	مشکلات مربوط به روان نویسی.....
۵۵۰	علل و آثار مشکلات دستخط.....
۵۵۰	عملکرد مربوط به دستخط چگونه ارزیابی می شود؟.....
۵۵۰	برنامه ریزی برای آموزش دستخط.....
۵۵۲	نظارت بر پیشرفت دستخط.....
۵۵۳	چه مداخله هایی در رفع مشکلات دستخط مؤثر هستند؟.....
۵۵۵	الگوسازی معلم و تمرین کردن دانش آموز.....
۵۵۶	تقویت.....
۵۵۶	آموزش خودآموزی.....
۵۵۶	دانش آموزان چه مشکلاتی در هجی کردن دارند؟.....
۵۵۸	خطاهای هجی کردن.....
۵۶۰	آثار مشکلات هجی کردن.....
۵۶۱	عملکرد هجی کردن چگونه ارزیابی می شود؟.....
۵۶۱	ارزیابی استاندارد.....
۵۶۳	برنامه ریزی برای آموزش هجی کردن.....
۵۶۴	تحلیل خطاها.....
۵۶۵	پرسشنامه های غیررسمی هجی کردن.....
۵۶۵	نظارت بر پیشرفت هجی کردن.....
۵۶۶	چه مداخله هایی در رفع مشکلات هجی کردن دانش آموزان مؤثر هستند؟.....
۵۶۶	مداخله های رشدی.....
۵۶۹	مداخله های جبرانی.....
۵۷۰	شیوه های آموزشی کارآمد.....
۵۷۱	آزمون - مطالعه - آزمون.....
۵۷۱	روش های تمرین کردن.....
۵۷۲	تأخیر زمانی.....
۵۷۲	هجی کردن نکواژنگارها.....
۵۷۲	اضافه کردن یک کلمه.....
۵۷۳	دانش آموزان در انشاء چه مشکلاتی دارند؟.....
۵۷۵	عملکرد انشاء چگونه ارزیابی می شود؟.....
۵۷۶	غریبال گری.....
۵۷۷	برنامه ریزی برای آموزش انشاء.....

۵۷۸	نظارت بر پیشرفت انشاء
۵۷۹	چه مداخله‌هایی در رفع مشکلات انشاء مؤثر هستند؟
۵۸۰	مداخله‌های رشدی
۵۸۳	مداخله‌های جبرانی
۵۸۳	ایجاد راهبرد خودتنظیمی
۵۸۷	مداخله‌های راهبرد یادگیری
۵۸۹	تدریس صریح مراحل فرایند نوشتن
۵۹۰	تدریس صریح قواعد نوشتن
۵۹۲	بازخورد هدایت‌کننده
۵۹۲	تقویت
۵۹۲	دستور زبان داستانی
۵۹۲	فنون شناختی - رفتاری
۵۹۶	خلاصه
۵۹۸	تأمل روی موردها
۵۹۸	تمرکز بر نوشتن
۶۰۳	دانش‌آموزانی که در ریاضیات مشکل دارند
۶۰۴	دانش ریاضی به‌طور طبیعی چگونه شکل می‌گیرد؟
۶۱۰	دانش‌آموزان چه مشکلاتی در ریاضیات دارند؟
۶۱۱	مشکلاتی در رشد شناختی
۶۱۱	مشکلات مربوط به عملکرد حساب
۶۱۲	عملکرد در تکالیف اصلی حساب
۶۱۲	مشکل مسایل داستانی
۶۱۵	ناتوانی‌های ریاضی چگونه ارزیابی می‌شوند؟
۶۱۷	آزمون‌های پیشرفت
۶۱۸	آزمون‌های رسمی تشخیص
۶۱۹	پرسشنامه‌های غیررسمی
۶۲۰	تحلیل غلط‌ها
۶۲۱	نظارت بر پیشرفت
۶۲۵	چه مداخله‌هایی به دانش‌آموزان دارای مشکلات ریاضی کمک می‌کند؟
۶۲۷	مداخله‌های رشدی
۶۳۰	مداخله‌های جبرانی
۶۳۰	فناوری
۶۳۲	ماشین حساب
۶۳۵	آموزش رایانه‌یار
۶۳۷	شیوه‌های آموزشی کارآمد
۶۳۷	الگوسازی
۶۳۹	تقویت

آموزش راهبرد.....	۶۳۹
آموزش خودآموزی.....	۶۴۰
خلاصه.....	۶۴۳
تأمل روی موردها.....	۶۴۵
تمرکز بر ریاضیات.....	۶۴۵
شرکت دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری در کلاس‌های آموزش عمومی.....	۶۵۱
شرایط قانونی جاگماری چیست؟.....	۶۵۳
قانون آموزش افراد با ناتوانی.....	۶۵۳
هیچ‌کودکی نباید از قانون آموزش افراد با ناتوانی بی‌بهره باشد.....	۶۵۴
دانش‌آموزان با ناتوانی‌های یادگیری چگونه در کلاس‌های آموزش عمومی خدمات آموزشی	
ویژه دریافت می‌کنند؟.....	۶۵۵
هم‌تدریسی.....	۶۵۵
کلاس‌های منبع.....	۶۶۰
در مورد جاگماری و نوع آموزش چگونه تصمیم‌گیری می‌شود؟.....	۶۶۰
ارزیابی بوم‌شناسی آموزشی.....	۶۶۰
نرم‌افزار سیستم‌های ارزیابی بومی رفتاری.....	۶۶۱
سیاهه‌های غیررسمی.....	۶۶۲
نظارت بر پیشرفت دانش‌آموز.....	۶۶۲
در کلاس‌های آموزش عمومی چه اصلاحاتی برای دانش‌آموزان دارای ناتوانی‌های یادگیری	
صورت می‌گیرد؟.....	۶۶۹
تعریف اصلاحات.....	۶۶۹
انطباق‌سازی آموزشی.....	۶۷۰
متناسب‌سازی آموزشی.....	۶۷۲
چه روش‌هایی در کلاس‌های آموزش عمومی برای دانش‌آموزان دارای ناتوانی‌های یادگیری	
مؤثر هستند؟.....	۶۷۵
نکات مورد توجه قبل از شروع.....	۶۷۵
تلفیق‌های مداخله‌ای آموزشی.....	۶۷۵
توالی.....	۶۷۷
تکرار و مرور تمرین.....	۶۷۷
قطعه‌بندی.....	۶۷۸
سؤال و پاسخ هدایت‌شده.....	۶۷۸
کنترل مشکلات یا پردازش مراحل مورد نیاز یک تکلیف.....	۶۷۸
فناوری.....	۶۷۸
الگوسازی مراحل حل مسئله توسط معلم.....	۶۷۸
آموزش گروهی.....	۶۷۹
مکمل‌های مشارکت همسالان و معلم.....	۶۷۹

۶۷۹	نشانه‌های راهبردی
۶۷۹	سازمان‌دهنده‌های نگاره‌ای
۶۷۹	سازمان‌دهنده واحد درسی
۶۸۲	نمودار مفهوم
۶۸۲	آموزش هم‌شاگردی
۶۸۲	راهبردهای یادگیری با کمک همسالان (PALAS)
۶۸۴	خواندن راهبردی اشتراکی
۶۸۶	تدریس هم‌شاگردی کلاس‌گستر
۶۸۷	یادداشت‌برداری
۶۸۹	پیشنهادهای کلی برای آموزش علوم
۶۹۰	پیشنهادهای کلی برای آموزش مطالعات اجتماعی
۶۹۳	خلاصه
۶۹۴	تأمل روی موردها
۶۹۵	تمرکز بر فراگیرسازی عمومی
۶۹۷	واژه‌نامه

پیش‌گفتار مترجمان

برآوردهای خوش‌بینانه نشان می‌دهند که دست‌کم بیست درصد از دانش‌آموزان در یادگیری و تحصیل مشکل دارند. از این تعداد، درصد قابل توجهی دارای اختلال یا ناتوانی یادگیری هستند. در چند دهه اخیر نیز به تدریج به تعداد این دانش‌آموزان اضافه شده است. اگرچه، در طول سالیان گذشته این دانش‌آموزان را به عنوان آسیب مغزی، نارساخوان، اختلال‌های ادراکی و حتی کُندآموز تلقی کرده‌اند، ولی امروزه شناخت و درک بهتری از ناتوانی‌های یادگیری حاصل شده است؛ به ترتیبی که تأکید اصلی به سمت «بدکارکردی» دستگاه عصبی مرکزی و نیز ظهور زیرنوع‌های خاص‌تر و بیشتری از ناتوانی‌های یادگیری (مانند ناتوانی یادگیری غیرکلامی) پیش رفته است. تأکید صاحب‌نظران بر اختلال‌های یادگیری و «کارکردهای اجرایی» (مانند حافظه کاری، سازمان‌دهی، خودتنظیمی و بازداری) نیز به همین جهت‌گیری مربوط می‌شود.

افزون بر این، یکی از مسائل مهم در کار با دانش‌آموزان با ناتوانی یادگیری، تشخیص افتراقی از سایر اختلال‌های رشدی مانند اختلال‌های رفتاری، اختلال هماهنگی رشدی و اختلال نارسایی توجه/بیش‌فعالی است. یکی از پیچیده‌ترین مراحل ارزیابی و سنجش ناتوانی‌های یادگیری، به تشخیص و تفکیک مشکلات هیجانی و بین‌فردی (در خانواده و مدرسه) مربوط می‌شود. امید است این کتاب بتواند مجموعه‌ای از مطالب بنیادی در مورد مفاهیم، تعریف‌ها، سبب‌شناسی، رویکردهای ارزیابی، روش‌ها و راهبردهای مفید و مؤثر برای آموزش و مداخله در اختیار مشاوران، درمانگران و معلمان قرار بدهد.

با توجه به اینکه اصطلاح «اختلال‌های یادگیری» بیشتر از اصطلاح «ناتوانی‌های یادگیری» شناخته شده است و در سرفصل‌های درس نیز از این اصطلاح استفاده شده، آن را برای عنوان کتاب انتخاب کرده‌ایم، ولی در داخل متن از همان اصطلاح «ناتوانی‌های یادگیری» استفاده شده است. در اینجا، شاید لازم باشد خاطر نشان کنیم، کلیه یافته‌های پژوهشی و داده‌های آماری، برگرفته از جامعه آمریکا و دیگر کشورهایی است که تحقیق در آنجا صورت گرفته است و صرفاً برای آشنایی خوانندگان عزیز از آنها، ارائه شده است.

در پایان از زحمات جناب آقای غلامرضا پناهی، مدیر محترم نشر ارسباران و همکاران ایشان برای چاپ این کتاب تشکر و قدردانی می‌کنیم.

دکتر حمید علیزاده

دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی